

Yhteenveto Ruskon yleisistä hyvinvointitilastoista 2021–2025

(Hyvinvointilautakunnan HYTE-kertomuksen tausta-aineistoksi)

Tämä yhteenveto kokoaa Ruskon keskeiset väestö-, perhe-, työllisyys-, talous- ja HYTE-indikaattorit yhtenäiseksi tilannekuvaksi. Tarkastelu on rakennettu samalla logiikalla kuin kouluterveyskyselyn analyysi: mitä tilastot kertovat Ruskon rakenteellisesta hyvinvoinnista ja sen kehityssuunnasta.

1. Ruskon kehityskuva: ei kriisiä, mutta kasvava paine

Ruskon hyvinvointitilanne on kokonaisuutena edelleen hyvä. Koulutustaso on korkea, sairastavuus maltillinen ja kunta on säilynyt vetovoimaisena erityisesti lapsiperheille.

Samaan aikaan useat hitaat mutta pitkävaikutteiset muutokset kasaantuvat:

- väestö ikääntyy nopeasti
- lasten ja nuorten pohja kapenee
- huoltosuhde nousee
- työllisyyden riskit kasvavat
- perheiden määrä kääntyy laskuun

Kyse ei ole äkillisestä kriisistä, vaan hyvinvoinnin rakenteen hiljaisesta heikkenemisestä, joka näkyy palvelutarpeina ja talouspaineina tulevana vuosina.

2. Väestö ja ikärakenne: Rusko vanhenee

Ruskon väkiluku on pysynyt melko vakaana, mutta kääntynyt viimeisimpien mittausten mukaan lievään laskuun. Luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt ja nettomuutto vaihtelee voimakkaasti.

Ikärakenteessa näkyy selkeä muutos:

- varhaiskasvatuseräikäisten määrä on laskenut usean vuoden ajan
- kouluikäisten määrä on toistaiseksi säilynyt ja jopa kasvanut
- nuorten aikuisten määrä vähenee
- ikääntyneiden, erityisesti yli 75- ja 85-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti

Tämä tarkoittaa, että Ruskon väestökehitys jatkuu, mutta sen rakenne muuttuu: vähemmän lapsia ja työikäisiä, enemmän ikäihmisiä.

3. Väestöllinen huoltosuhde – keskeinen pitkän aikavälin riski

Ruskon väestöllinen huoltosuhde on noussut voimakkaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana ja on nyt korkeampi kuin useissa lähikunnissa. Tämä tarkoittaa, että jokaista työikäistä kohden on yhä enemmän lapsia ja ikääntyneitä.

Huoltosuhteen kasvu merkitsee:

- kasvavaa palvelutarvetta
- lisääntyvää rahoituspainetta
- tarvetta entistä vaikuttavammalle hyvinvoinnin edistämiseksi

4. Perheet ja lapset: pohja kapenee

Perheiden kokonaismäärä kääntyi viimeisimpänä tarkasteluvuonna laskuun ensimmäistä kertaa koko tarkastelujaksolla. Samalla lapsiperheiden osuus kaikista perheistä on laskenut tasaisesti.

Vaikka kouluikäisten määrä on vielä hyvä, varhaiskasvatusikäisten määrän lasku tarkoittaa, että peruskoulujen oppilaspohja alkaa kaventua muutaman vuoden viiveellä. Tämä on keskeinen signaali Ruskon pitkän aikavälin elinvoimalle.

5. Koulutus – Ruskon keskeinen suojaava tekijä

Ruskon koulutustaso on noussut koko tarkastelujakson ajan ja on selvästi korkeampi kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Korkea koulutustaso:

- tukee työllisyyttä
- vähentää sairastavuutta
- suojaa syrjäytymiseltä

Koulutus on Ruskon hyvinvoinnin keskeinen rakenteellinen vahvuus.

6. Työllisyys ja toimeentulo: käänne heikompaan

Työllisyystilanne heikkeni tarkastelukauden loppupuolella. Työttömyysaste on noussut, pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut selvästi ja avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt.

Samalla kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta on noussut ja vakiintunut aiempaa korkeammalle tasolle. Tämä tarkoittaa, että työllisyyden heikkeneminen näkyy suoraan kunnan taloudessa.

7. Elinvoima ja yritystoiminta

Yrityskanta on kasvanut maltillisesti, mutta viimeisimpänä vuonna yritysten lopettamiset lisääntyivät selvästi. Pienyritysten määrä on vähentynyt ja tietyt toimialat supistuvat.

Yritysten liikevaihto kasvoi usean vuoden ajan, mutta kääntyi laskuun viimeisimmällä mittausvuodella. Henkilöstömäärä ei ole palautunut pandemiaa edeltävälle tasolle.

Tämä kertoo elinvoiman hienoisesta hauraudesta.

8. HYTE-indikaattorit: Rusko on onnistunut, mutta suunta vaatii huomiota

Ruskon HYTE-kerroin on noussut selvästi ja ollut selvästi valtakunnan keskiarvoa korkeampi. Tämä kertoo onnistuneesta hyvinvoinnin edistämisestä.

Viimeisimpänä vuonna kehitys kuitenkin tasaantui ja kääntyi hieman laskuun, mikä korostaa tarvetta vahvistaa vaikuttavuutta juuri nyt, kun väestörakenne muuttuu.

9. Kokoava johtopäätös hyvinvointilautakunnalle

Ruskon hyvinvointi on kokonaisuutena hyvä, mutta sen perusta on muuttumassa.

Vahvuuksia ovat:

- korkea koulutustaso
- toimivat peruspalvelut
- hyvä HYTE-työn taso
- kouluikäisten lasten vielä vahva määrä

Samaan aikaan rakenteelliset riskit kasvavat:

- lasten ja nuorten pohja kapenee
- työikäisten määrä laskee
- huoltosuhde kasvaa
- ikäihmisten määrä lisääntyy nopeasti
- työllisyyden ja toimeentulon haasteet voimistuvat

Ruskon hyvinvointipolitiikan keskeinen tehtävä on nyt **ennakoida**, ei reagoida. Painopisteen tulee olla:

- lapsiperheiden ja nuorten arjen tukemisessa
- työikäisten pitovoimassa
- ikäihmisten toimintakyvyn tukemisessa
- työllisyyden ennaltaehkäisyssä
- ja HYTE-toimien vaikuttavuuden vahvistamisessa.